

УДК: 378.147

Коваленко Л.О., Білецька Є.М., Чичибаба Д.А.

м.Харків, Україна

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У ТЕХНІЧНІЙ ОСВІТІ

В сучасних умовах підготовка кваліфікованих фахівців, які отримають знання та вміння на рівні світових стандартів, на яких буде попит на ринку праці неможлива без пошуку сучасних методів підготовки майбутнього інженера. Вища технічна освіта являє собою планомірну спільну діяльність викладачів і студентів, спрямовану на оволодіння студентами знаннями, навичками, вміннями, та здібностями до науково-дослідної та інноваційної роботи фахівця [1, 2].

Для формування кваліфікованого спеціаліста необхідно активізувати і стимулювати у студентів інтерес до навчального матеріалу, підвищити мотивацію навчання [2]. Професійна мотивація є внутрішнім фактором розвитку професіоналізму. Розвиток професійної мотивації студентів виявляє основні моменти взаємодії особистості і професії, де освітній процес набуває пріоритетне значення.

Серед основних мотивів та потреб, які спонукають людину до дій можна назвати наступні:

– потреба в соціальній спільності – отримати визнання, підтримку в колективі, доброзичливе ставлення людей (батьків, викладачів, колег);

– потреби в повазі і самоповазі – відчувати почуття власної значущості і успішності, соціального престижу, поваги оточуючих;

– потреби в самореалізації, прагнення до розкриття своїх здібностей, до самовдосконалення, до розвитку особистості та розуміння перспектив свого життя.

Реалізація у студентів перерахованих потреб можлива в процесі виконання наукової та інноваційної роботи [2]. Науково-дослідна робота студентів спрямована на розвиток у майбутніх фахівців здібностей до пошукової, дослідницької діяльності, до творчого розв'язання навчальних завдань, а також формування умінь і навичок застосування дослідницьких методів для розв'язання практичних питань на виробництві. Однією з провідних вимог до студентів є всебічний розвиток їх творчих здібностей та дослідницьких умінь.

Підсумком самостійної дослідницької діяльності студента є виконання бакалаврської або магістерської роботи. Бакалаврська та магістерська робота містить математично обгрунтовані теоретичні чи експериментальні результати, наукові положення і свідчить про здатність студента самостійно проводити наукові дослідження в обраній галузі знань.

Узагальнені в роботі результати проведених її автором досліджень повинні відповідати одній з таких вимог: отримання науково-обгрунтованих спостережень і висновків, які мають теоретичне і практичне значення, дають можливість аргументовано вирішувати певне конкретне завдання;

отримання нових науково обґрунтованих або експериментальних результатів, які є важливими для певної галузі науки.

Результати досліджень мають бути апробованими у вигляді публікацій в періодичних виданнях та наукових збірниках, доповідях на наукових або науково-практичних конференціях тощо. Студенту надається право обирати тему з обґрунтуванням доцільності її розробки. Доцільно брати теми, замовлені виробництвом, у цьому випадку результати студентської наукової творчості можуть бути рекомендовані для використання безпосередньо на практиці [1, 2].

Загальні вимоги до наукових студентських робіт відповідають прийнятим для наукових робіт і включають в себе: актуальність обраної проблеми дослідження, її теоретичну і практичну значущість, самостійність дослідницької роботи, наявність експериментальних даних; новизну підходу до дослідження проблеми; методологічну обґрунтованість, адекватність методики дослідження його предметів; оформлення роботи, наявність обґрунтованих висновків; володіння науковою мовою.

Можна виділити два рівні досліджень: емпіричний і теоретичний. На першому рівні встановлюють нові наукові факти і на основі їх узагальнення формулюють емпіричні закономірності. На другому рівні формулюються основні закономірності, що дозволяють пояснити раніше відкриті факти, а також передбачити явища, що відбудуться у майбутньому

Структура дослідження містить такі основні

компоненти: визначення проблеми, теми дослідження, постановка мети і завдань дослідження, вибір об'єкта і предмета дослідження, попередній аналіз інформації, умов та методів вирішення певного типу та рівня дослідницьких завдань, формулювання початкових гіпотез, теоретична та експериментальна їх перевірка, аналіз та узагальнення отриманих результатів, їх наукова інтерпретація, формулювання теоретичних висновків та рекомендацій.

Володіння технологією наукового дослідження передбачає створення системного підходу до організації наукового дослідження. В основу його побудови покладені основні етапи та методи наукового дослідження. Це творчий пошук, котрий можна поділити на такі етапи: пошук проблеми; зосередження, заглиблення у проблему; збір інформації, об'єднання даних, що мають зв'язки; аналіз, осмислення, систематизація матеріалу; верифікація і застосування шляхом логічних роздумів або експерименту; висновки, що узагальнюють і підсумовують основний зміст роботи.

Література:

1. Неперервана освіта в об'єктиві часу: колект. моногр./ під ред. М.А. Лобанова, В.М. Скворцова. Харків, 2014. 236с.
2. Гулай О.І., Шемет В.Я. Використання наукових досліджень у навчальному процесі. *Проблеми модернізації змісту і організації освіти. Матеріали міжнародної науково-методичної конференції*. Харків: ХНАДУ, 2014. С. 109-113.